

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

Робоча програма навчальної дисципліни

«ЕКОНОМІКА ФІРМИ»

рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»
спеціальність – 292 «Міжнародні економічні відносини»
освітня програма – «Міжнародний бізнес»
вид дисципліни – обов’язкова
факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Програму рекомендовано до затвердження Вченю радою факультету
міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“27” серпня 2021 року, протокол №1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Майборода О.Є. - к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародного бізнесу та
економічної теорії

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічної
теорії

Протокол від “27” серпня 2021 року № 1

В.о. завідувача кафедри

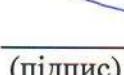

Ірина ДЕРІД

(підпис)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником
проектної групи) «Міжнародний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи)
«Міжнародний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

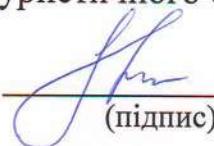

(підпис)

Ірина ДЕРІД

Програму погоджено науково-методичною комісією
факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “27” серпня 2021 року № 1

Голова науково-методичною комісією факультету міжнародних
економічних відносин та туристичного бізнесу

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Економіка фірми» складена відповідно до освітньо-професійних програм
«Міжнародний бізнес»
підготовки бакалавра
за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни «Економіка фірми» є формування загальних та фахових компетентностей щодо господарсько-фінансової діяльності підприємства, змісту її окремих напрямів та їх взаємозв'язку, системи показників, що її характеризують.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Економіка фірми» є:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК4.. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК 4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ФК 5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

ФК 6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

ФК 7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин

ФК 12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК 14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК 16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ФК 17. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких структур, розробляти бізнес-план, застосовувати інноваційні підходи.

ФК 20. Здатність розв'язувати прикладні завдання в сфері обліку, аналізу, контролю, оподаткування міжнародного бізнесу.

ФК 21. Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу.

1.3. Кількість кредитів–4.

1.4. Загальна кількість годин–120 год.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	
Семестр	
3-й	
Лекції	
16 год.	
Практичні, семінарські заняття	
32год.	- год.
Лабораторні заняття	
- год.	- год.
Самостійна робота	
72 год.	
в т.ч. індивідуальні завдання	
контрольна робота – 10 год	

1.6. Загальні результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

ПРН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістово інтерпретувати отримані результати.

ПРН10. Ідентифіковувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

ПРН11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

ПРН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

ПРН26. Здійснювати вибір та використовувати відповідні методи та інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких структур, розробляти бізнес-план, застосовувати інноваційні підходи.

ПРН 30. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Економічні засади функціонування підприємства в системі ринкових відносин

Тема 1. Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці

Підприємство як суб'єкт господарювання, його місце в системі ринкових відносин. Підприємство як суб'єкт та об'єкт ринкових відносин. Організаційно-економічні умови функціонування підприємств. Поняття економічного суверенітету, самоокупності та самофінансування. Зовнішнє середовище функціонування підприємства, його характеристика. Ринок та його інфраструктура: торговельно-посередницька, виробнича, фінансово-кредитна, інформаційно-інноваційна, соціальна та інші. Державний регуляторний механізм діяльності підприємства. Пряме державне регулювання діяльності підприємства, економічні важелі регулювання.

Тема 2. Структура та управління підприємством

Структура підприємства. Менеджмент, як сфера діяльності – управлінські завдання. Основні функції системи управління. Типи організаційних структур управління. Чотири типи організаційних структур: лінійна, функціональна, дивізіональна та матрична (адаптивна). Основні висновки та специфіка організаційних структур. Вплив зовнішнього середовища на діяльність підприємства. Види товариств та особливості управління ними. Господарські товариства. Основні відмінності господарських товариств в Україні.

Тема 3. Економічна характеристика продукції і ринку

Ринок. Основні елементи та функції ринку. Типи ринків. Інфраструктура ринку. Конкуренція, види конкуренції. Розрізняють базову та скоректовану ціну. Конкурентоспроможність товару та формування ціни на конкурентний товар. Методи ціноутворення: головні переваги та недоліки. Життєвий цикл товару. Планування, схема розробки та реалізації планів підприємства. Формування асортименту товарів та управління ним. Розробка товарної марки та здійснення її правової охорони.

Тема 4. Інвестиції та капітал підприємства

Складові капіталу та інвестиційної діяльності підприємства, характеристики основних та оборотних фондів підприємства, їх місце та роль в системі економічних відносин. Види капіталу підприємства та показники ефективності використання. Класифікація інвестицій. Класифікація груп основних засобів та інших необоротних активів відповідно до Податкового кодексу України. Класифікація груп основних засобів та інших необоротних активів і мінімально допустимих строків їх амортизації.

Розділ 2. Потенціал підприємства та результати його використання

Тема 5. Інноваційна діяльність та виробнича потужність підприємства

Сучасні інноваційні процеси, науково-технічний прогрес. Методи оцінки ефективності технічних та організаційних нововведень. Особливості використання нематеріальних ресурсів та активів підприємства. Інноваційна діяльність. Основні типи інновацій. Основні групи інновацій. Характеристика об'єктів промислової власності. Характеристика техніко-технологічної бази виробництва. Виробнича потужність та її види. Показники використання виробничої потужності підприємства.

Тема 6. Трудові ресурси підприємства

Трудові ресурси підприємства та характеристика їх видів. Принципи і завдання формування трудових ресурсів в умовах ринкової економіки. Фактори, що впливають на формування трудових ресурсів. Продуктивність праці робітників: поняття та методи оцінки. Фактори, що впливають на продуктивність праці та їх класифікація. Основні напрями підвищення продуктивності праці та ефективності трудових ресурсів підприємства. Методи нормування витрат праці на підприємстві. Форми мотивації праці робітників. Системи оплати праці та їх характеристика. Тарифна система, її зміст, призначення та використання на підприємстві. Мінімальна заробітна плата і фактори, що її визначають. Державне регулювання мінімальної заробітної плати і її вплив на рівень ставок та окладів окремих робітників. Тарифна система, її зміст та умови використання. Сутність контрактної форми оплати праці. Форми додаткової заробітної плати, особливості їх застосування на підприємствах з різними формами власності. Форми та системи преміювання на підприємстві. Соціальні виплати та пільги як стимулюючий фактор продуктивності. Методичні інструменти аналізу чисельності та фонду оплати праці підприємства. Зміст плану з праці та порядок його розробки. Обґрутування потреби підприємства у трудових ресурсах. Методи планування фонду оплати праці. Шляхи раціоналізації витрат у складі фонду оплати праці підприємства.

Тема 7. Сутність, значення та структура бізнес-плану

Бізнес-план. Бізнес-план — це документ, який використовується в усіх сферах підприємництва. Зміст, основні типи та структура бізнес-плану. Залежно від інвестиційної ситуації розрізняють 6 основних типів (або видів) бізнес-планів. Традиційно до бізнес-плану включається від 7-ми до дванадцяти розділів. Основні стадії розробки бізнес-плану. Поради щодо оформлення бізнес-плану. Складовою частиною структури бізнес-плану є додатки.

Тема 8. Криза, фінансова санація та антикризове управління підприємством

Поняттяциклівкризномакрорівнітамакрорівні. Криза. Теорії, що пояснюють причини економічних циклів і криз. Позитивних і негативних наслідків кризи. Циклічність. Типів економічних циклів. Економічний цикл та його фази. Фази економічного циклу. Криза на підприємстві. Причини кризи: зовнішні і внутрішні. Теоретичні та методичні основи антикризового управління підприємствами. Мета фінансової санації. Процес організації фінансової санації. Санаційний аудит. Антикризове фінансове управління підприємством. Динаміка кількості порушених справ про банкрутство та результатів затверджених господарських справ у Харківській області. Послідовність дій програм антикризового управління на підприємстві. Класична модель санації. Процес фінансового оздоровлення підприємства.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7

Розділ 1. Економічні засади функціонування підприємства в системі ринкових відносин

Тема 1. Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці	14	2	4			8
Тема 2. Структура та управління підприємством	13	2	4			7
Тема 3. Економічна характеристика продукції і ринку	14	2	4			8
Тема 4. Інвестиції та капітал підприємства	14	2	4			8
Разом за розділом 1	55	8	16			31

Розділ 2. Потенціал підприємства та результати його використання

Тема 5. Інноваційна діяльність та виробнича потужність підприємства	13	2	4			7
Тема 6. Трудові ресурси підприємства	14	2	4			8
Тема 7. Сутність, значення та структура бізнес-плану	14	2	4			8
Тема 8. Криза, фінансова санація та антикризове управління підприємством	14	2	4			8
Індивідуальне завдання – контрольна робота	10					10
Разом за розділом 2	65	8	16			41
Усього годин	120	16	32			72

4. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці	4
2.	Структура та управління підприємством	4
3.	Економічна характеристика продукції і ринку	4
4.	Інвестиції та капітал підприємства	4
5.	Інноваційна діяльність та виробнича потужність підприємства	4
6.	Трудові ресурси підприємства	4
7.	Сутність, значення та структура бізнес-плану	4
8.	Криза, фінансова санація та антикризове управління підприємством	4
	Разом	32

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичні заняття за темою 1 " Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці". Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	8
2.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичні заняття за темою 2 "Структура та управління підприємством". Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	7
3.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичні заняття за темою 3 " Економічна характеристика продукції і ринку". Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	8
4.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичні заняття за темою 4 "Інвестиції та капітал підприємства". Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	8
5.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичні заняття за темою 5 "Інноваційна діяльність та виробнича потужність підприємства". Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	7
6.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичні заняття за темою 6 "Трудові ресурси підприємства". Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	8
7.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичні заняття за темою 7 " Сутність, значення та структура бізнес-плану". Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	8
8.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичні заняття за темою 8 "Криза, фінансова санація та антикризове управління підприємством". Прочитати рекомендовані наукові статті. Підготуватися до дискусії	8
9	Підготовка контрольної роботи	10
	Разом	72

6.Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання з дисципліни «Економіка фірми» є підготовка та написання контрольної роботи.

Мета роботи є формування у студентів системи знань з дисципліни «Економіка фірми», основою яких є набуття практичних навичок щодо використання нормативних документів та інформації у процесі здійснення практичної діяльності у відповідному фаховому напрямку.

У ході виконання запропонованих завдань передбачається самостійна робота студентів стосовно підбору необхідної інформації з різноманітних джерел, а також вивчення та узагальнення матеріалів, що підлягали вивченю та дослідженню.

Кожен студент отримує індивідуальну тему роботи та захищає її протягом семестру згідно навчального плану.

Робота виконується на аркушах формату А4. Відповіді на питання повинні містити посилання на використану літературу, чинне законодавство України, наприкінці роботи необхідно привести перелік літератури. Максимальна кількість балів за виконання роботи – 10 балів.

Термін виконання – не пізніше ніж за 20 днів до початку залікового тижня. Детальні вимоги до змісту контрольної роботи, критерії оцінювання та оформлення роботи наведені в НМКД дисципліни «Економіка фірми».

7. Методи навчання

Методи навчання – взаємодія між викладачем і студентом, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, а також самостійної та індивідуальної роботи студента.

При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи:

1. Під час викладення навчального матеріалу:
  - словесні (бесіда, пояснення, розповідь, інструктаж);
  - наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження);
  - практичні (вправи, практичні роботи, дослідні роботи).
2. За організаційним характером навчання:
  - методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
  - методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
  - методи контролю та самоконтролю у навчанні;
  - бінарні (поєднання теоретичного, наочного, практичного) методи навчання.
3. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні тощо.

8.Методи контролю

Методами контролю з дисципліни «Економіка фірми» є поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Формами проведення поточного контролю з дисципліни є:

- 1) усні опитування на практичних (семінарських) заняттях;
- 2) дискусія, що передбачає активний диспут між усією групою та викладачем стосовно знаходження відповіді на поставлене питання;
- 3) обговорення наукових статей з тематики семінарського заняття;
- 4) контрольна робота;
- 5) тестування;
- 6) підсумковий контроль у вигляді письмового екзамену.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Структура та складові поточної та підсумкової оцінки з дисципліни:

Поточний контроль – 60 балів.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40.

Час виконання – до 80 хвилин

За бажанням студент має можливість обрати тестову форму екзаменаційного білета (білет містить 20 тестових завдань, студент одержує 2 бали за кожну вірну відповідь)

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з забороною відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти **екзамен в тестовій формі** (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Економіка фірми», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5013>

За підсумками поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно.

9. Схема нарахування балів

В основу рейтингової системи навчання покладено принцип накопичення балів за певний період навчання (розділ, семестр, рік), які студент отримує за виконання різних видів діяльності. Сума цих балів виступає в ролі кількісного показника якості роботи студента.

Поточний контроль та самостійна робота		Контрольна робота	Разом	Екзамен	Сума
Розділ 1	Розділ 2				
T1-T4	T5-T8	10	60	40	100
25	25				

Поточний контроль – 60 балів. З них:

-30 балів (активна робота на практичних заняттях 6 балів за кожне заняття, що передбачає вирішення практичних завдань);

-20 балів (10*2 поточний тестовий контроль);

- 10 балів (підготовка та захист контрольної роботи).

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену.

Загальна кількість балів за успішне виконання – 40. Час виконання – до 80 хвилин

Вміст білета й оцінювання відповідей:

- 10 балів (теоретичне питання);
- 10 балів (надати визначення 2 поняттям, кожне з яких має вагу в 5 балів);
- 10 балів (5 тестових питань х 2 бали);
- 10 балів (практичне завдання – розв’язання задачі)

За бажанням студент має можливість обрати тестову форму білета (білет містить 20 тестових завдань, студент одержує 2 бали за кожну вірну відповідь)

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з забороною відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти **екзамен в тестовій формі** (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Економіка фірми», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5013>

За підсумками поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

10. Рекомендованалітература

Основна література

1. Бедринець М. Д. Фінанси підприємств : навчальний посібник / М. Д. Бедринець, Л. П. Довгань. – Київ : Центр учебової літератури, 2018. – 292 с.
2. Гринчуцький В. І. Економіка підприємства : навчальний посібник / В. І. Гринчуцький. – Київ : Центр учебової літератури, 2019. – 304 с.
3. Іванілов О. С. Економіка підприємства : навчальний посібник / О. С. Іванілов. – Київ : Центр учебової літератури, 2019. – 728 с.
4. Непочатенко О. О. Фінанси підприємств : навчальний посібник / О. О. Непочатенко, Н. Ю. Мельничук. – Київ : Центр учебової літератури, 2019. – 504 с.
5. Angner A. Course in Behavioral Economics. Palgrave Macmillan, 2012. 272 p.
6. Blonval A. Importance of Mexico in Foreign Corrupt Practice Act enforcement. 2018. URL: <https://ssrn.com/abstract=3353497>
- 6.Camerer C., Loewenstein G. Behavioral Economics: Past, Present, Future. In: Advances in Behavioral Economics. Princeton, NJ : Princeton University Press, 2004. P. 3–51.
- 7.Variable and Absorption Costing. URL: <http://www.accountingverse.com/managerial-accounting/cvpanalysis/variable-and-absorption.html>

Допоміжна література

5. Васильців Т. Г. Економіка малого підприємства : навчальний посібник / Т. Г. Васильців, О. І. Іляш, Н. Г. Міценко; за редакцією доктора економічних наук Т. Г. Васильців. – Київ: Знання, 2013. – 446 с.
6. Виконання фінансового аналізу суб'єктів господарювання в умовах трансформації фінансової звітності : навчальний посібник / І. П. Косарєва, Г. О. Сукрушева, Л. В. Височіна, П. М. Полупан ; під загальною редакцією Р. А. Чемчикаленка. – Харків : Харківський інститут фінансів Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі, 2015. – 172 с.
7. Гой І. В. Підприємництво : навчальний посібник / І. В. Гой, Т. П. Смелянська. – Київ : Центр учебової літератури, 2013. – 368 с.
8. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : офіційний веб-портал. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
9. Основи організації бізнесу : навчальний посібник / за загальною редакцією А. М. Мельникова ; А. М. Мельников, О. А. Коваленко, Н. Б. Пундяк. – Київ : Центр учебової літератури, 2013. – 200 с.
10. Петрович Й. М. Економіка і фінанси підприємства : підручник / Й. М. Петрович, Л. М. Прокопишин-Рашкевич. – Львів :Магнолія 2006, 2014. – 406 с.
11. Пєтухова О. М. Інвестування : навчальний посібник / О. М. Пєтухова. – Київ : Центр учебової літератури, 2014. – 336 с.
12. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] // Верховна Рада України :офіційний веб-портал. – Режим доступу:<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <http://www.ukrstat.gov.ua> - сайт Державної служби статистики України
2. <https://bank.gov.ua> - офіційний сайт НБУ
3. <https://www.business.ua> – сайт газети «Бізнес»
4. <https://companion.ua> – сайт новин українського бізнесу.
5. <https://www.business.ua> – сайт «Ділова пресса»
7. <https://customs.gov.ua> - офіційний сайт Державної митної служби України
6. <https://www.fin-izdat.ru/journal/fc/arch.php> - сайт журналу «Фінанси і кредит»
7. <http://finukr.org.ua> – сайт журналу «Фінанси України»
8. <https://mfa.gov.ua> – офіційний сайт міністерства закордонних справ України
9. <https://www.mof.gov.ua/uk> – офіційний сайт Міністерства фінансів України
10. <https://www.rada.gov.ua> – офіційний сайт ВР України
11. <https://www.worldbank.org> – офіційний сайт Світового банку
12. <https://www.wto.org> – офіційний сайт СОТ

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

- дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;
- дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Економіка фірми», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5013> проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;
- аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 30% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з забороною відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Економіка фірми», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5013>